

Välfärdsrådet

Fortsatt introduktion om kunskapsstyrning inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården

---

20 april 2023

Tanja Mårtensson och Helena de la Cour

Kort bakgrund nationellt

- 2008: Utredning om evidensbaserad praktik i socialtjänsten pekar på behov av samverkan för kunskapsutveckling i socialtjänsten
- 2009-2016: ÖK med finansiering till uppbyggnad av RSSer runtom i landet
- 2016: Nationell modell för samverkan mellan lokal och nationell nivå bildas : *Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning i socialtjänsten*. (SKR+ RSS+ Socialstyrelsen m.fl. myndigheter)
- Idag finns RSS i varje län, **24 RSS i landet**.

RSS

Regionala
samverkans- och
stödstrukturer

Uppdraget att vara RSS innebär:

- **Stödja samverkan** i frågor som rör socialtjänst och näraliggande hälso- och sjukvård mellan kommuner och mellan kommuner och regioner,
- **Stödjer utvecklingen** av en kunskapsbaserad socialtjänst och näraliggande hälso- och sjukvård på regional nivå anpassat till regionala och lokala prioriteringar,
- Stödjer huvudmännen i den **strategiska dialogen** om kunskapsutveckling och kunskapsstyrning (i regionala samverkansstrukturer)

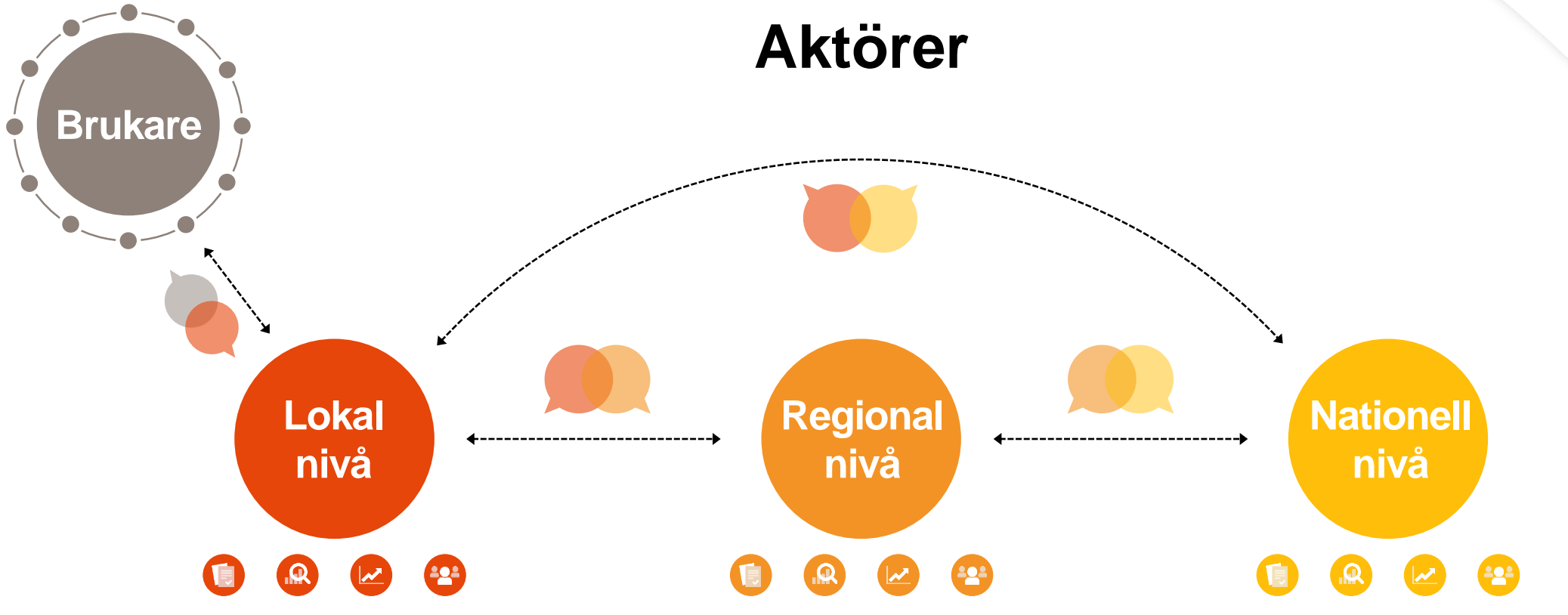

RSS nationell dialogpart

- **Länets forum** för strategiska diskussioner och gemensamma utvecklingsarbeten – tar sin utgångspunkt i de lokala behoven
- **Länets röst på nationell nivå** i strategiska dialoger med SKR och myndigheter
- **Bidrar till lokalt inflytande över nationellt utvecklingsstöd**

Aktörer

Kommun

- Medarbetare
- Insats/behandlingsteam
- Stödresurser som verksamhetsutvecklare, MAS, SAS, MAR
- Verksamhetschefer
- Socialchef/vård och omsorgschef

Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS)

- Stödfunktioner för samverkans- och kunskapsutveckling i ett län eller del av ett län

Nationella aktörer

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Statliga myndigheter
- Rådet för styrning med kunskap
- Huvudmannagruppen för samlad statlig kunskapsstyrning
- Partnerskapet mellan RSS, SKR och Socialstyrelsen
- Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten (NSK-S)

- ❑ Stödjer **kunskapsstyrning** inom *socialtjänsten* och den *näraliggande hälso- och sjukvården*. RSS är *länets kommuners* system för kunskapsstyrning (jmf rt regionens och hsv ks-system)
- ❑ Stödjer **samverkan** *mellan de 15 kommunerna* samt *mellan kommunerna och Region Dalarna*. Omfattar företrädesvis de *strategiska samverkansytorna* men också i *lokalt/regionalt utvecklingsarbete* där kommun/region samverkar- och som RSS har i uppdrag att stödja.
- ❑ RSS Dalarna arbetar därmed inte på uppdrag av *en enskild kommun eller enskilt av RD (utan av samverkansorgan)*.
- ❑ I Dalarna kom huvudmännen överens om **att gemensamt finansiera RSS** efter att ÖK upphört. Sedan 2016 finns **ett avtal som innebär 50/50 finansiering** (avser fyra tjänster). Resterande tjänster finansieras av kommunernas statsbidrag (fn 8 tjänster).
- ❑ Enligt avtalet har **RD värdskapet för RSS Dalarna** (gnm Avd för hälsa och välfärd och anställning av medarbetare och RSS- chef).

Hur stödjer RSS kunskapsutveckling?

- Samlar och sprider bästa tillgängliga kunskap och beprövad erfarenhet
- Identifierar kunskapsbehov- analyser, kartläggningar, utredningar
- Systematisk uppföljning
- Implementeringsarbete
- Verksamhetsutveckling
- Kompetensutveckling

**STRATEGISKT -REGIONALT -UTVECKLINGSARBETE -I
SAMVERKAN**

Vi arbetar ofta genom uppdrag- Beslutade på nationell nivå eller i regionala (RSS) samverkansfora (Leds av utvecklingsledare på RSS)

Uppdrag
samsjuklighet

Uppdrag kvinnofrid

Uppdrag MiniMaria

Uppdrag strategi
god och nära vård

Kartläggning
socialtjänstens
insatser

Uppdrag Styrgrupp
välfärdsteknik och
digitalisering

Uppdrag
implementering
Yrkesresan

Uppdrag översyn
hemsjukvårdsavtalet

Brukarinflytande-
samordnare

Uppdrag MHFA –
utbildning (Första
hjälpn till psykisk
hälsa)

Suicidpreventions-
samordnare

Uppdrag regionalt
stöd för
implementering

RSS Dalarnas Samverkansstruktur

Välfrädrådet
Politiskt
samverkansorgan
(ordf. socialnämnder+ presidiet
HSN)

**Länsnätverket för
förvaltningschefer (LCHNV)**
region och kommun
(tjänsteledning socialtjänst och
hälso- och sjukvård)

Socialchefernätverket
(tjänsteledning socialtjänst)

Styrgrupp LCHNV

Styrgrupp SCHNV

Samordning av visst samverkansarbete med Hälso- och
sjukvården kunskapsstyrningsorganisation

**Sex lokala programområden (LPO) i
samverkan**

Arbetsgrupper och LAGar

NPO – Nationella programområden

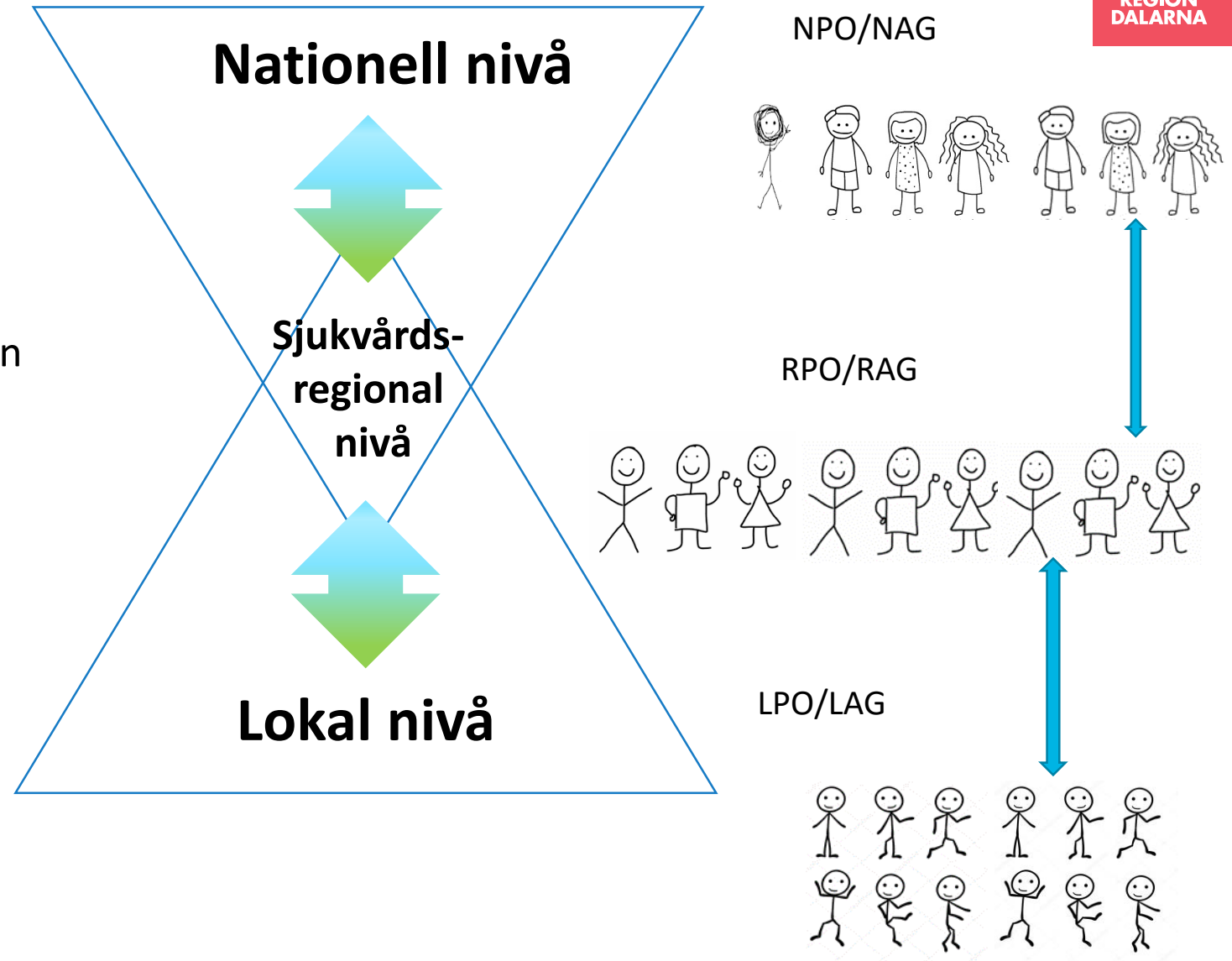
Tar fram

RPO – Sjukvårdsregionala programområden

Samordnar – nod

LPO – Lokala programområden

Kartlägger och implementerar

Sjukvårdsregionalt värdskap för nationella programområden

NATIONELLA PROGRAMOMRÅDEN

- ▶ Akut vård
- ▶ Barn och ungdomars hälsa
- ▶ Cancersjukdomar (utgörs av RCC i samverkan)
Vilande värdskap Norra
- ▶ Endokrina sjukdomar
- ▶ Hjärt- och kärlsjukdomar
- ▶ Hud- och könssjukdomar
- ▶ Infektionssjukdomar
- ▶ Kvinnosjukdomar och förlossning
- ▶ Kirurgi och plastikkirurgi
- ▶ Levnadsvanor
- ▶ Lung- och allergisjukdomar
- ▶ Nervsystemets sjukdomar
- ▶ Njur- och urinvägssjukdomar
- ▶ Mag- och tarmsjukdomar
- ▶ Medicinsk diagnostik
- ▶ Perioperativ vård, intensivvård och transplantation
- ▶ Psykisk hälsa
- ▶ Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin
- ▶ Reumatiska sjukdomar
- ▶ Rörelseorganens sjukdomar
- ▶ Sällsynta sjukdomar
- ▶ Tandvård
- ▶ Äldres hälsa
- ▶ Ögonsjukdomar
- ▶ Öron-, näsa- och halssjukdomar
- ▶ Nationella primärvårdsrådet

Regionala värdskap

- ▶ Norra
- ▶ Stockholm-Gotland
- ▶ Sydöstra
- ▶ Södra
- ▶ Mellansverige
- ▶ Västra
- ▶ SKR/Vilande värdskap

**Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård**

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

Programområde (Fet text indikerar sjukvårdsregionalt värdskap)	Nationell representant (Rött indikerar RD representant)	Sjukvårdsregional representant i motsvarande sjukvårdsregionalt programområde (RPO)	Ordförande lokalt programområde (LPO liila) alternativt utsedd sakkunnigansvarig	Lokal arbetsgrupp (LAG)	Terapigrupp läkemedel (ordförande)	
Akut vård	Lisa Kurland	Tanja Lundin	Tanja Lundin			
Barn och ungdomar	<p style="color: red; font-weight: bold;">LPO med kommunsamverkan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • LPO Levnadsvanor • LPO Äldres hälsa och palliativ vård • LPO Psykisk hälsa • LPO Barn och ungdomars hälsa • LPO Primärvård • LPO Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin 			Annika Öst Nilsson	Peter Erensjö	
Cancersjukdomar				Annika Öst Nilsson	Bitte Kans och Susanne Andersson	Maria Backman (Blod)
Endokrina sjukdomar				Annika Öst Nilsson	LAG Obesitas, LAG Diabetes,	Lars Hedlund
Hjärt- och kärlsjukdomar				Annika Öst Nilsson	LAG Hjärtsvikt: Kristina Hambraeus	Ferhad Sulaiman
Hud- och könssjukdomar				Annika Öst Nilsson		Karolina Svärthagen
Infektionssjukdomar				Annika Öst Nilsson	LAG Sepsis: Erik Degerman	Helena Ernlund
Kvinnosjukdomar och kirurgi och plastikkirurgi				Annika Öst Nilsson		Helena Stenport
Levnadsvanor				Annika Öst Nilsson		Kristina Jennische (urologiska sjd)
Lung- och allergisjukdomar				Annika Öst Nilsson	Karolina Estman -KOL/astma	Julius Pargac
Nervsystemets sjukdomar				Annika Öst Nilsson	LAG Stroke: Magnus Bergmann LAG Långvarig smärta: Helen Kviele	Jan Rogausch (neurologiska sjd) Claudia Seiler (smärta)
Njur- och urinvägssjukdomar	Annika Öst Nilsson					
Mag- och tarmsjukdomar	Annika Öst Nilsson					
Medicinsk diagnostik	Jonas Cederberg	Ylva Hammarström Larsson	Ylva Hammarström Larsson			
Perioperativ vård, intensivvård och transplantation	Johnny Hillgren	Inget RPO ännu	Torbjörn Roos			
Psykisk hälsa	Lise Bergman Nordgren	Jeanette Hjortsberg/Ingalill Frank	Jeanette Hjortsberg	LAG Schizofreni: Jeanette +alla VIP	Magnus Christensen	
Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin	Annika Öst Nilsson	Lotta Jansson	Lotta Jansson			
Reumatiska sjukdomar	Ann Knight	Thomas Husmark/Elin Löfberg	Thomas Husmark/Elin Löfberg	LAG RA 1 och 2: Thomas Husmark	Thomas Husmark (osteoporos) Valgerdur Sigurdadottir (reumatologi)	
Rörelseorganens sjukdomar	Gösta Ullmark	Roger Skogman	Roger Skogman			
Sällsynta sjukdomar	Cecilia Soussi Zander	Ida Döl?	Ida Döl? (Cecilia Björklund?)			
Tandvård	Ola Fernberg	Birgitta Nordström	Birgitta Nordström		Birgitta Bondemark	
Äldres hälsa	Madelene Johanson	Vakant/Kommun vakant	Lotta Borelius	LAG Kognitiv svikt och LAG Palliativ vård	Irina Ruchkina (palliativ vård) Nadja Huitink Schuten (äldre)	
Ögonsjukdomar	Åke Fridman	Kristin Gifvanes/Åke Fridman	Åke Fridman		Kim Madsen	
Öron-, näsa- och halssjukdomar	Göran Laurell	Susanna Berglund/Anna Andersson	Susanna Berglund		Johannes Linderholm	
Nationella primärvårdsrådet	Tommy Lundmark/Pernilla Johansson	Roger Larsson/Karin Florén	Daniel Hindemo		(Roger Larsson)	
Samverkansgrupper						
Metoder för kunskapsstöd	Ulrica Elfgrén	Inget RSG finns	Vakant			
Data och analys	Åsa Dederling och Tobias Dahlström	Erik De Geer/Åsa Dederling	Erik De Geer/Xuifei Yang	LAG Uppföljning vårdförlopp		
Läkemedel/medicinteknik	Jonas Claesson (LM)/Ulrika Fjärstedt (MTP)	Gunnar Domeij	Gunnar Domeij	Se terapigrupper th		
Forskning/Life Science	Katarina Wijk	Inget RSG finns	Björn Äng	Ulrika Pellas		
Patientsäkerhet	Charlotta Nelsson	Åsa Hansson Eriksson/Helena Hellström	Åsa Hansson Eriksson			
Strukturerad vårdinformation	Göran Karlström/vakant (nominering pågående)	RSG under uppstart (Björn Sternhammar som förslag)	Björn Sternhammar			
Stöd för utveckling	Ann-Charlott Norman	Ann-Charlott Norman/Helena de la Cour	Helena de la Cour	Nätverket för utvecklare		

Beredningsgrupp för kunskapsstyrning, KSG-B

- KSG-B är beredningsgrupp för kunskapsstyrning, Hälso- och sjukvårdsdirektörens ledningsgrupp är styrgrupp
- Uppdrag: Planering och ledning av kunskapsstyrningsarbetet i regionen (och till viss del även kommunerna)
  - Information och dialog kring aktuellt inom kunskapsstyrning
  - Spegla det nationella systemet för kunskapsstyrning (LPO/LSG/LAG)
  - Nomineringar till nationell, sjukvårdsregional och lokal nivå
  - Hantering av remisser och beslut gällande nya kunskapsstöd som vårdförlopp
  - Hantering av framtagna rapporter, rekommendationer etc. från råden (Medicinska rådet, Omvårdnadsrådet, Etiska rådet m.fl.)

Medlemmar: Divisionscheferna, chefläkare, ordförande i råden, kommunrepresentant, Hälsa och välfärd, Patientsäkerhet m.fl.

27 godkända personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp och 1 generisk modell

Godkända

• Diabetes med hög risk för fotsår • Epilepsi • Grav hörselnedsättning • Hjärtsvikt – nydebuterad (1) • Höftledsartros – primärvård (1) • Höftledsartros – proteskirurgi(2) • Inflammatorisk tarmsjukdom, IBD • Jättecellarterit • Knäledsartros (1) • Kognitiv svikt vid demens • KOL (1) • Kritisk benischemi • Matallergi – IgE-förmedlad • Obstruktiv sömnapné - vuxna • Osteoporos • Palliativ vård	• Reumatoid artrit (1) • Reumatoid artrit – etablerad (2) • Schizofreni – förstagångsinsj. (1) • Schizofreni – fortsatt vård och stöd (2) • Sepsis (1) • Smärta - långvarig • Stroke och TIA – tidiga insatser & vård (1) • Stroke och TIA – fortsatt vård och rehabilitering (2) • Svårläkta sår • Sömnrelaterad andningsstörning och obstruktiv sömnapné, barn • Varicer och venösa bensår • Rehabilitering (generisk modell)

Under framtagande

UPPDATERING EFTER REMISS

- KOL (2)*
- Traumatisk hjärnskada
- Ländryggsbesvär
- Självskadebeteende - vuxna
- Depression - vuxna

ARBETE PÅGÅR

- Levnadsvanor (generiskt)
- Lungfibros
- Hjärtsvikt – forts. (2)
- Psoriasis
- **Hypertoni**

Under uppstart

- ALS
- NPH
- Knäledsartros – forts. (2)
- Karies - aktiva kariesangrepp
- **Astma**
- **Sällsynta syndrom**
- **Tuberkulos**
- Sepsis – forts. (2)

Totalt 44 vårdförlopp i olika faser för 36 hälsotillstånd samt 2 generiska modeller

**Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård**